

**Myndigheten
för civilt försvar**

Inriktning för projektmedel från anslag 2:4 Krisberedskap till beredskapsmyndigheter 2026– 2027

Inriktning för projektmedel från anslag 2:4 Krisberedskap till beredskapsmyndigheter 2026–2027

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Sektion: Sektionen för inriktning

Dnr: MSB 2025-07996

Tidigare version: 2023 (inriktning för 2024-2025)

Innehåll

1 Inledning	3
2 Att söka medel för utvecklingsprojekt	5
2.1 Projektförslag behöver förankras i planeringen för civil beredskap	6
2.2 Områden där medel kan sökas	6
2.3 Finansieringsprinciper för 2:4-projekt.....	7
3 Prioriteringar	8
3.1 Åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap	8
3.1.1 Åtgärder som kan ge direkt effekt avseende förmåga i närtid.....	8
3.1.2 Systembyggande åtgärder	9
3.1.3 Åtgärder som involverar företag i beredskapsplaneringen.....	9
3.1.4 Åtgärder som utvecklar förmåga till prioritering av resurser, varor eller tjänster	9
3.1.5 Åtgärder för att säkerställa kritiska beroenden mellan viktiga samhällsfunktioner.....	9
3.1.6 Åtgärder som stärker förmågan att möta antagonistiska hot i fredstid.....	9
3.1.7 Åtgärder som bidrar till en gemensam förberedande planering	9

1 Inledning

Myndigheten för civilt försvar disponerar anslag 2:4 Krisberedskap, anslagspost 5 Krisberedskap och totalförsvar, ett anslag som får användas för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och dess konsekvenser samt skapa och vidmakthålla förmågan till höjd beredskap för det civila försvaret¹. De övergripande områden som kan finansieras av anslagsposten framgår av myndighetens regleringsbrev.

Bidrag får lämnas till de beredskapsmyndigheter som anges i bilaga 1 till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap eller som har pekats ut efter särskilt beslut av regeringen eller av Myndigheten för civilt försvar för att bedriva utvecklingsprojekt. Länsstyrelserna tilldelas i första hand medel utifrån ett särskilt villkor i regleringsbrevet och kan inom ramen för denna inriktning enbart ansöka om medel för vissa investeringar samt större samverkansövningar. Länsstyrelser med civilområdesansvar kan ansöka om medel för utvecklingsprojekt inom ramen för inriktningen och inom civilområdets roll.

Anslaget är ett viktigt styrinstrument för att intensifiera arbetet med att stärka samhällets förmåga inom krisberedskap och civilt försvar. Det ger en möjlighet till finansiering för vissa åtgärder där flera olika aktörer behöver involveras, där finansiering saknas eller innebär att åtgärden kan genomföras snabbare eller tidigare än ordinarie planering.

Den här inriktningen och finansieringsprinciperna² utgör grunden för vilka delar av identifierade åtgärdsbehov som kan omhändertas genom utvecklingsprojekt finansierade av anslag 2:4 Krisberedskap och gäller ett- till treåriga projekt som påbörjas åren 2026–2027.

Denna inriktning är en del i operationaliseringen av den politiska styrningen av det civila försvaret, där den enskilt viktigaste utgångspunkten är *Inriktning för civilt försvar 2025–2030*³. Inriktningen tar även hänsyn till *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*⁴ samt *Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga*⁵. Även *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*⁶ har beaktats.

För att identifiera aktuella behovsområden och utgångspunkter för prioriteringsområden har Myndigheten för civilt försvar också använt förmågebedömningar⁷, analyser och Systemunderlag⁸ som i sin tur bygger på underlag från aktörerna. Inriktningen kan komma att uppdateras under perioden

¹ Prop. 2024/25:1 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

² MSB (2023) *Finansieringsprinciper – anslag 2:4 Krisberedskap* (MSB 2023–07910)

³ *Inriktning för civilt försvar 2025–2030* (Fö2024/02054)

⁴ MCF0048, 978-91-7927-709-3

⁵ MCF0019, 978-91-7927-699-7

⁶ MSB (2025) *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*, Remiss till MSB avseende sammanställning av åtgärder (FÖ2025/00514)

⁷ MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag* (Fö2023/00750)

⁸ MSB (2025) *Systemunderlag 2025* (MSB 2024–02299)

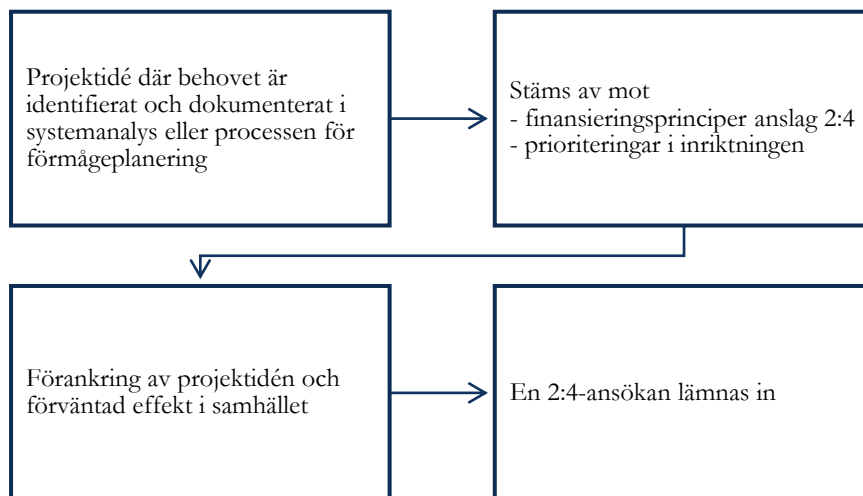
om andra prioriteringar behöver göras utifrån ny försvarspolitisk inriktning, nya systemanalyser, ett förändrat omvärldsläge eller inträffade händelser.

2 Att söka medel för utvecklingsprojekt

Finansiering från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret ska vara ett alternativ för att under en begränsad tid kunna satsa, öka takten eller genomföra åtgärder som annars kan ta lång tid att få till stånd eller hitta finansiering för.

Myndigheten för civilt försvar har tagit fram en process och metod för planering av civil beredskap.⁹ Vägledningen är ett stöd till aktörerna och beskriver former för en aktörsgemensam process för att skapa förmåga på kort och medellång sikt (ca 1–10 år) samt nationell samordning av förmågeplanering. Inom ramen för planeringen ska aktörerna gemensamt inom och mellan sektorer diskutera behov samt identifiera och prioritera åtgärder.

Ett utvecklingsprojekt kan exempelvis vara ett verktyg för myndigheter att gemensamt få igång arbeten som identifierats inom ramen för den aktörsgemensamma planeringen för civil beredskap, men som inte har en given plats i strukturen.

För att ett projekt ska kunna bedrivas med finansiering från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret gäller följande:

- Projektidén ska vara förankrad i planeringen för civil beredskap (se 2.1 *Projektförslag behöver förankras i planering för civil beredskap*).
- Projektförslaget ska omfatta något av de områden som anges i Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev under 2:4 ap.5 villkor 1 och behovet ska vara

⁹ MSB (2023) <https://www.mcf.se/sv/publikationer/vagledning---planering-for-civil-beredskap-process-och-metod-version-2023> / *Vägledning - planering för civil beredskap: process och metod (version 2023)*

styrkt genom antingen en systemanalys eller planeringsprocessen för civil beredskap (se 2.2 *Områden där medel kan sökas*).

- Åtgärden ska ligga inom ramen för de finansieringsprinciper som gäller för anslaget (se 2.3 *Finansieringsprinciper för 2:4-projekt*).
- Projektförslaget bör dessutom omfatta minst en av prioriteringarna i inriktningen (se 3 *Prioriteringsgrunder*).

2.1 Projektförslag behöver förankras i planeringen för civil beredskap

Nya projektförslag ska förankras i den nationella samordningen för förmågeplanering.

I den gemensamma processen dokumenteras planerade beredskapsåtgärder och hur de finansieras, alternativt om det saknas avsatt finansiering för en prioriterad beredskapsåtgärd. Om myndigheten söker medel för en planerad beredskapsåtgärd från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret ska det anges i det nationella systemunderlaget som tas fram i processen och det ska också intygas i projektansökan att åtgärden är förankrad i den nationella samordningen för förmågeplanering.

Det innebär både att behovet och åtgärdsförslaget är förankrat med andra aktörer, vilket är en viktig grund för Myndigheten för civil försvars bedömning av nya ansökningar. Projekt som tas upp i planeringsarbetet beviljas inte per automatik utan inkomna projektansökningar granskas och bedöms i konkurrens med varandra.

I den händelse nya beredskapsmyndigheter utses tätt inpå sista datum för ansökan om medel för utvecklingsprojekt, kan särskilda dialoger om formaliakraven och förutsättningarna för en ansökan genomföras mellan myndigheten och berörda beredskapsmyndigheter som är intresserade av att söka finansiering.

2.2 Områden där medel kan sökas

Regeringens prioriteringar i myndighetens regleringsbrev är ytterligare en utgångspunkt för vilka projekt som kan beviljas medel från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret. Där framgår det att anslaget bör användas bland annat för att utveckla

- sektorsövergripande arbete för att säkerställa viktiga samhällsfunktioner¹⁰
- planering och förberedelser för stöd till Försvarmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster

¹⁰ Se Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev för 2026. Här avses särskilt: ekonomisk säkerhet, elektroniska kommunikationer och post, energiförsörjning, finansiella tjänster, försörjning av grunddata, hälsa, vård och omsorg, livsmedelsförsörjning och dricksvatten, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samt transporter

- näringslivets medverkan i den samlade beredskapen
- sektorsövergripande förmågor för ledning och samverkan, kriskommunikation och informationssamordning
- åtgärder för att stärka samhällets samlade beredskap och förmåga inom det psykologiska försvaret
- planering och förberedelser för att ta emot, hantera och använda nationella och internationella förstärkningsresurser inklusive från frivilligsektorn, i hela hotskalan
- åtgärder för att öka människors kunskap om förberedelser inför kriser och höjd beredskap.

Medel från anslag 2:4 ap.5 Krisberedskap och totalförsvaret kan sökas för projekt inom nämnda områden som dessutom

- stärker ett utvecklingsområde som lyfts i den samlade bedömningen av förmågan inom det civila försvaret¹¹, eller
- har identifierats i planeringen för civil beredskap.

2.3 Finansieringsprinciper för 2:4-projekt

Projektförslag ska vara förenliga med regeringens beslut om inriktningen av anslaget. I dokumentet *Finansieringsprinciper – Anslag 2:4 Krisberedskap*¹² förtydligar Myndigheten för civilt försvar de angivna finansieringsprinciperna. Projektansökningar ska följa dessa anvisningar.

¹¹ MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag (Fö2023/00750)*

¹² MSB (2023) *Finansieringsprinciper – Anslag 2:4 Krisberedskap*

3 Prioriteringar

Nedan framgår de prioriteringar som Myndigheten för civilt försvar kommer att ta hänsyn till vid bedömning av nya projektansökningar, förutsatt att de uppfyller förutsättningarna som angetts i del 2. Prioriteringarna är formulerade med utgångspunkt i *Inriktning för det civila försvaret 2025–2030*¹³, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*¹⁴ samt *Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga*¹⁵, *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*¹⁶, reflektioner som gjorts i Myndigheten för civilt försvar olika systemanalyser samt myndighetens svar på ett antal regeringsuppdrag att lämna förslag på åtgärder för att stärka det civila försvaret¹⁷.

Myndigheten för civilt försvar prioriterar åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap framför åtgärder som enbart avser stärka samhällets beredskap i fredstid. Därutöver finns ytterligare sju prioriterade områden (punkterna 3.1.1–3.1.7) som myndigheten kommer ta hänsyn till vid bedömning av projektansökningar.

3.1 Åtgärder som stärker förmåga vid höjd beredskap

Det väpnade angreppet är dimensionerande för uppbyggnaden av det civila försvaret. Myndigheten för civilt försvar kommer därför, i enlighet med regeringens inriktning för det civila försvaret, att prioritera projekt som är dimensionerade för förmågan att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och medverka till försvaret av allierade enligt de åtaganden som följer av medlemskapet i Nato. Åtgärder som vidtas utifrån perspektiven höjd beredskap respektive fredstida kriser är ofta ömsesidigt förstärkande, och perspektivet fredstida kriser kan inkluderas i projektförslaget.

3.1.1 Åtgärder som kan ge direkt effekt avseende förmåga i närtid

Effekt avseende förmåga innebär här att kapaciteten har ökat för att förebygga eller hantera en händelse. I närtid innebär här senast vid projektavslut. Åtgärden bör syfta till att stärka förmågan hos flera aktörer, alternativt aktörer utanför den egna organisationen och myndighetens egna direkta ansvarsområde.

¹³ *Inriktning för civilt försvar 2025–2030* (Fö2024/02054)

¹⁴ MCF0048, 978-91- 7927-709-3

¹⁵ MCF0019, 978-91-7927-699-7

¹⁶ MSB (2025) *MSB:s yttrande – sammanställning av åtgärder för civilt försvar*, Remiss till MSB avseende sammanställning av åtgärder (FÖ2025/00514)

¹⁷ Se exempelvis: MSB (2025) *Nationell risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) 2025*, MSB2585 – april 2025, MSB (2025) *Det civila försvaret – På frammarsch! - Kompletterande öppen rapport till 2025 års redovisning av regeringsuppdrag* (Fö2023/00750), MSB (2022) *Civilt försvar mot 2030 – ett totalförsvaret i balans Slutredovisning av regeringsuppdrag* (Ju2022/01209/SSK), MSB2095 – oktober 2022, MSB (2023) *Framåtanda – en prioritering av åtgärder för att stärka det civila försvaret*, Slutredovisning av regeringsuppdrag (Fö2023/01000), MSB2263 – oktober 2023.

3.1.2 Systembyggande åtgärder

Myndigheten för civilt försvar prioriterar åtgärder som är generaliserbara eller användbara för andra aktörer, sektorer eller verksamhetsområden än de som är direkt involverade i projektet. Prioritering utifrån denna grund förutsätter att projektet inkluderar en plan för hur informationen ska spridas och tillgängliggöras för andra aktörer eller verksamhetsområden.

3.1.3 Åtgärder som involverar företag i beredskapsplaneringen

För att ett utvecklingsprojekt ska prioriteras ur den här aspekten krävs att åtgärderna innebär konkret involvering av näringslivsaktörer. Vid bedömning är det också av relevans att syftet med projektet är att stärka samhällets försörjning och förmåga, snarare än att den egna myndighetens verksamhet ska tryggas.

3.1.4 Åtgärder som utvecklar förmåga till prioritering av resurser, varor eller tjänster

För att prioriteras mot den här grunden ska projektet handla om förmåga till prioritering av resurser eller kritiska varor och tjänster mellan det civila och det militära försvaret, eller mellan olika behov i det civila samhället. Vid bedömning är det också av relevans att det inte är resurser, varor och tjänster inom den egna myndighetens verksamhet som ska kunna prioriteras utan samhället i stort.

3.1.5 Åtgärder för att säkerställa kritiska beroenden mellan viktiga samhällsfunktioner

Projekt som prioriteras mot den här grunden ska syfta till att säkerställa kritiska beroenden utanför den egna organisationen, där avbrott i funktionen får direkta följdverkningar i andra samhällsområden. Projektet kan med fördel inkludera privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet.

3.1.6 Åtgärder som stärker förmågan att möta antagonistiska hot i fredstid

För att prioriteras mot denna grund ska projekten syfta till att stärka förmågan att förebygga och hantera konsekvenserna av antagonistiska hot i fredstid. Projekten kan exempelvis syfta till att stärka det fysiska skyddet av kritisk infrastruktur, stärka cybersäkerheten eller stärka robustheten i samhällsviktig verksamhet som är utsatt även i fredstid.

3.1.7 Åtgärder som bidrar till en gemensam förberedande planering

Projekt som prioriteras mot denna grund ska innebära en aktörsgemensam förberedande planering¹⁸ för användning av redan existerande resurser och

¹⁸ Se MSB (2025) *Planeringsformer inom civil beredskapsplanering* (MSB2594 – maj 2025) för en mer utförlig beskrivning av förberedande planering

förmågor vid höjd beredskap. Åtgärderna ska, i enlighet med ansvarsprincipen, inte utgöra en enskild aktörs ansvar.

**Myndigheten
för civilt försvar**